Ч. 271 (11.232). Львів, неділя 4. грудня 1927. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

За спільну мету.

Львів, 3. грудня 1927.

У поміщеному вчора на тому ж місці інтервю нашого варшавського кореспондента з послом І. І. Ґрінбавмом находимо між іншим такі слова його останнього: „Одним із основних принципів жидівського визвольницького руху, яким ми нераз давали вислів у наших політичних виступах, **це принцип не дати вжити себе як знаряддя гнету. Траґізм жидівської історії полягав на тому, що жиди переважно навіть проти своєї волі таким знаряддям гнету ставали**“.

Полишаючи хвилево на боці думку замкнену в першім реченні, приглянемося змістові другого речення. Посол Ґрінбавм мужно признав прилюдно те, чого досі ні від нікого з жидів ні від їх провідників ми не чули. Бо дійсно траґізмом жидівської історії був факт, що жиди давали себе робити знаряддям гнету, полишаючи на боці обставину, чи робили це добровільно чи ні.

В нашому минулому цей траґізм жидівства був тим страшніший, що він з правила і постійно впливав на поглиблення траґедії нашого народу, на проломи а подекуди й невдачі в процесі його визвольницьких змагань. Коли між жидами є нині і такі, що ясно собі це усвідомлюють, то це без сумніву їх позитивна риса, а позитивна тим, бо аналізуючи історію і витягаючи з неї науку для себе, вони тим самим бажають старатися не повторяти минулих похибок тепер. До тієї групи глибоко аналізуючих історію жидівства належить без сумніву і пос. Ґрінбавм та ті, що поділяють його політичну ідеольоґію.

Коли він заявляє, що одним з основних принципів репрезентованого ним жидівського визвольницького руху є не дати себе вжити як знаряддя гнету у відношенні до поневолених народів, то можемо сміло вірити тим його словам, бо він дійшов до замкненої в них правди при допомозі аналізи історичного життя жидів та їх історичної ролі, дарма якої — позитивної чи неґативної в кожному окремому випадку.

Ми не хочемо входити нині в аналізу теперішніх обєктивних даних, що малиб підтвердити висловлене пос. Ґрінбавмом твердження, бо з наших земель зібрані факти моглиб його радше ослабити. Та тим яркіше мусимо підкреслити, що з недавньої минулої діяльности пос. Ґрінбавма нам легко зареєструвати кілька таких фактів, які його слова вповні потверджують. Вистане пригадати хоч би на його активне протиставлення себе відомим заходам та пропозиціям Грабського, на які пішли інші жидівські посли.

Колиб становище посла Ґрінбавма вповні та щиро не тільки теоретично поділяли також всі територіально українські жиди сіоністичного табору але дали у практичному житті наглядні докази цього, тоді між нами й ними легко найшласьби спільна мова в усіх актуальних справах. На жаль, того ми не бачимо. Посол Ґрінбавм доказав реальну вартість свого теоретичного міркування в останньому часі передовсім своєю ініціятивою та енерґійною працею в справі творення спільного виборчого бльоку непольських народів, дарма, що життєві інтереси репрезентованої ним політичної групи жидівства сходяться з українськими тільки на невеликій частині української етнографічної території. А ця обставина не промовлялаб хіба надто за її політичною кооперацією з українцями.

Відповідаючи на запит нашого кореспондента дотично відомої соймової декларації жидівського клюбу в справі атентату Шварцбарда інтерльокутор сказав між іншим: „Виступаючи з нашою декларацією ми кермувалися основною нашою інтенцією **безоглядного признання прав українського народу до вольного життя і симпатій для визвольницького українського руху**“. Не маємо причини піддавати в сумнів щирости і цієї заяви пос. Ґрінбавма, хоч весь хід процесу Шварцбарда та його відгомін тут не підтвердив повноти її змісту, а заява п. Моцкіна теж прикрого і болючого для нас враження з того процесу не ослабила. Та не в тім істота справи.

Жидам і українцям всеж таки прийдеться жити поруч себе на одній землі і **modus vivendi** між ними мусить найтися. Над його підшуканням повинні працювати обі сторони. Прикро, що з боку територіяльно українських жидів ніяких заходів у тому напрямі не помітно. Вони, видно, тримаються засади: не заглядати далі поза нинішній день та не розкривати заслони завтрішнього. Тим відраднішим і тим позитивнішим явищем для ґрупи жидів зпоза української території є обставина, що вони дали почин до навязання контакту і політичного зближення з українцями для реалізації великої справи, що в стилістичному оформленні пос. Ґрінбавма звучить: „Змагання до повного усунення національного гнету в Польщі“. Від співпраці над реалізацією такою завдання нам, поневоленим, відмовитися хіба не можна. А тому ми й приймемо радо в ній участь.

Новий замах на права українського селянина.

Чим загрожує підкарпатському населенню проект нового нафтового закону?

I.

Коли недавно у Варшаві важилась доля американської позички і з дня на день були побоювання, що ведені між польським урядом і представниками американської фінансієри переговори будуть зірвані, не знали ми навіть, що остаточне вирішення цеї справи в користь польської держави має оплатити український галицький селянин ціною власного майна. Тепер показується, що затягаючи американську позичку, польський уряд дав собі подиктувати далеко йдучі фінансові зобовязання, між іншими також в ділянці нафтових концесій, якими мають бути наділені великі заграничні концерни, як Штандард, Нобель і т. д., і то коштом власників нафтових теренів на галицькому Підкарпатті, отже також коштом українського селянина.

Щоби зрозуміти як слід суть справи, треба на хвилину зазнайомитися з істнуючою досі у нас правною системою.

II.

Як відомо, обовязуючий досі нафтовий закон з 11. V. 1884 В. Д. З. ч. 71 з доповняючими його новелями, державною з 9. І. 1907 і краєвою з 22. III. 1908, опиралися на засаді приналежности („акцесії“) нафтової ропи, воску і земних ґазів та інших бітумічних мінералів до власности поверхні ґрунту, в противенстві до інших мінералів, які на основі загального гірничого закону з 23. V. 1854 підлягали засаді тзв. „реґалє“, себто суверенній владі держави. Згідно з істнуючими правними приписами може отже власник нафтового терену вище названі, державні незастережені мінерали або сам добувати з підземелля свойого ґрунту, або шляхом окремого договору може позбувати право пошукування і добування тих мінералів на означений час (звичайно на 25 літ) третій особі. В такому разі ця третя особа у відплаті за надання цих прав платить власникові ґрунту готівкою, а крім цього забезпечує йому на протяг тревання договору відшкодування за знищення поверхні ґрунту копальнею та за зменшення плодючости ріллі — у формі права побору т. зв. метрівки, шибового й уділів брутто.

III.

Отся засада т. зв. „акцесії“ в області нафтового законодавства має тепер бути заступлена засадою „реґалє“. Як повідомляє польська преса, міністерство промислу і торговлі, йдучи назустріч домаганням представників заграничних нафтових фірм та підлягаючи закулісовим заходам деяких „лицарів промислу“, що ділають у надії використання концесійної системи для своїх особистих інтересів, — опрацювало проект нового нафтового закону у формі декрету президента держави, який має ввести засаду „реґалє“. На основі того проекту власник ґрунту має без всякої відплати й відшкодування, а тільки за признанням собі 5 процентового уділу брутто, втратити право власности незастережених досі державі живичних мінералів, а в його місце має вступити як виключний власник тих мінералів держава, якій прислугує право, не оглядаючись на волю й інтерес власника поверхні ґрунту, віддавати пошукування і добування тих мінералів на великанських бо 250—500 гектарових просторах шляхом концесій довільним особам або фірмам.

IV.

Ті законодатні зміни мають по словам проектодавців лежати в інтересі нафтового промислу і держави. Одначе не треба бути аж фаховцем, щоби прийти до переконання, що інтерес промислу і держави не має з тим нічого спільного, а ходить тут в дійсности про збогачення кільканацятьох чи кількох десяток протеґованих осіб і фірм, які, одержавши від уряду концесії на величезних теренах, могтимуть збути їх із зиском для себе ріжним заграничним фірмам. Цей проект крие зате в собі грізну небезпеку для соток тисяч малоземельних селян галицького Підкарпаття та для самої держави. Коли зважиться, що нафтові терени в Галичині по зводам і геольоґічним дослідам обнимають около 25.000 квадратових кільометрів простору, та коли прийметься теоретичну вартість нафтових управнень тільки на 20 зол. від 1 га нафтового терену, а одночасно візьметься під увагу величезну вартість відкритих вже і продуктивних заглубин: бориславської, битківської, сяніцької, коросненської й інших, то стане ясним, що мінімальна вартість підземельних нафтових засобів, що досі прислугують земельній власности, сягає суми **кількох десяток міліярдів золотих!**

Тепер за одним почерком пера — це величезне **приватне майно має бути сконфісковане державою**, щоби зробити з нього дарунок великому заграничному промислові головно американському. Цей заграничний промисл може навіть не схоче наших галицьких теренів експльоатувати, маючи до розпорядимости далеко видатніші і богатші власні терени в Мексику, Каліфорнії і т. п. Він тільки бажає зеднити в своїх руках монополічно якнайбільшу скількість нафтово-експльоатаційних концесій в межах Польщі, щоби штучним припиненням галицької продукції спричинити значне подороження своїх рафінерійних продуктів і в цей спосіб збутися зайвого конкурента в середущій Европі.

Одначе які не булиб наміри упривілеєних концесіонарів, певне є одно, що введення „реґалю“ в тій ділянці копальництва не принесе розвиткові польського промислу ніяких реальних користей, а зате спричинить тільки **зубожіння широких народніх мас Підкарпаття**, відбираючи їм міліярдові добра і кидаючи їх на поталу великого чужинного капіталу та всяких аферистів, що надіються на концесіях добре заробити. Вже сьогодні можна бачити під дверми ріжних варшавських достойників довгі ряди всяких привиклих до легкого заробітку панків і дам, які завдяки всевладній протекції добються певно концесії, щоб її ще того самого дня позбути „на пасок“. Замісць дотеперішньої торговлі теренами — розпічнеться торговля концесіями...

Не забуваймо, що наш дрібноземельний мешканець гірських або підгірських сіл, який віддавав свій одинокий варстат праці під копальню нафти, діставав за це відповідну відплату. Сьогодні замісць відплати має прийти вивласнення. Селянин, якому на довгий ряд літ заберуть під копальню кусень прадідної землі, буде приневолений безсильно приглядатися, як чужинець богатітиме коштом нутра його земли, а він сам з родиною, позбавлений матері-землі, своєї одинокої кормительки, буде гинути в голоді і злиднях. І ті всі „благодати“ стрінути мають саме тих найбідніших, нищених щорічно повенями і неврожаями — дородом, голодом і епідеміями — підгірських селян. Бо якщо доля наділилаб їх землею на Поділлі чи в інших сторонах, то вони моглиб там спокійно виживити себе з плодів свойого кусника ґрунту; тепер новий закон має позбавити їх навіть можности господарського użиткування гірських камінистих ґрунтів, не даючи їм в заміну за те нічого..

V.

Випадає зазначити, що посягання варшавських кругів на права і

майно наших власників нафтових теренів зовсім не нові. В рр. 1919, 1920, 1921 і 1922 польський уряд без ніяких правних підстав обложив секвестром усю т. зв. бруттову ропу, за яку виплачено бруттовцям примусову ціну в здевалюованих грошах у такій марній сумі, що вона рівнялась майже нулі. Опісля знов — на домагання деяких економістів з-під стягу „Слов-а Польск-ого" — для рятування загроженого грабунковою господаркою існування державної рафінерії „Польмін" у Дрогобичі видано закон про примусовий закуп бруттової ропи з 1. V. 1923, яким весь тягар удержання цеї рафінерії вложено на плечі наших бруттовців, бо тій рафінерії признано права монополічного закупу цілої бруттової ропи по виїмково упривілеєних цінах. Одночасно наложено на брутовців, яких варшавські можновладці чомусь-то вважають заборолом у свобідному розвиткові нафтової індустрії, високий, бо 22 процентовий рентовий податок, а крім цього значний прогресивний податок доходовий, так, що дрібний власник нафтового терену приневолений тепер віддавати державі около 40 проц. свойого приходу, не рахуючи всяких інших оплат і драчок. Одначе нахабність заздрих „промисловців" не спинилась на тій межі. В червні п. р. скликало Краєве Нафтове Товариство, яке є експонентом саме всяких скрахованих „лицарів промислу", що посягають на майно підкарпатського селянина, широку нараду з метою обговорити потреби і спосіб новелізації дотеперішнього „перестарілого" закону в напрямі **примусової прольонґати** вигасаючих тепер з приводу упливу 25-ліття нафтових контрактів. Проектодавці говорили тоді, що наш селянин ставить до підприємців неможливо високі домагання при нагоді прольонґати нафтових договорів, що нафтовий промисл, який працює дефіцитово, не є в силі видержати ті домагання та що одиноким рятунком для нафтового підприємця є обезпечена законом примусова прольонґата копальняних прав. Як другий аргумент за такою скорою новелізацією існуючих законів висувано тоді обставину, що, мовляв, видання нового нафтового закону залежне від оголошення польського ґірничого закону, до якого приготовні праці кодифікаційної комісії потревають ще 5—6 літ, а тимчасом існування промислу має бути нібито загрожене.

Завдяки рішучій поставі представників громад нафтової заглубини і річевій арґументації представників українського союзу власників нафтових теренів та бруттовців „Підойма" ініціятори тодішньої анкети бачили, що не вспіють перевести своїх проектів у діло і тому Краєве Нафтове Товариство відложило тоді дальші наради над своїм проектом, заявляючи, що пізніше скличе нову анкету, перед відбутям якої дасть змогу висказатись письменно всім інтересованим у тій справі.

VI.

Всупереч тій заяві панове новатори з Краєвого Нафтового Т-ва не скликували вже нової анкети, але, залишивши первісну думку новелізації закону і змінивши в такому короткому часі свій погляд на конечність довгої приготовної праці кодифікаційних чинників, — позакулісовими дорогами, окритими сутінками тайни перед найбільше інтересованими власниками підкарпатських теренів, склонили варшавські урядові круги, що в тих справах самі мало визнаються, опрацювати проект уже не новелі, **а нового закону,** опертого на „реґале". На поміч їх темним заходам і плянам прийшли американські нафтові фірми і фінансові круги, які — як уже вище сказано — при нагоді скрутного положення Польщі захотіли спокти собі товсту печеню. А що деякі варшавські достойники рекрутуються зпоміж бувших чи майбутніх урядовців американських нафтових трестів, тож нічого дивного, що протягом такого короткого часу прийшло між усіми тими чинниками до зворушливої єдности — на шкоду богатоміліонових мас податників польської держави.

VII.

Перед остаточним введенням цього проекту в життя міністерство промислу і торговлі віднеслося до інтересованих громад і союзів та до Львівської Торговельної Палати з запитом про опінію радше формальної натури, бо мериторично ця справа мала бути у Варшаві вже рішена по думці проекту. На анкеті Львівської Торговельної Палати дня 19. ц. м. явилися знова представники наших нафтових громад і т-ва „Підойма", а їхні переконуючі арґументи й виводи, піддержані арґументами богатьох речників польських промислових кругів, спричинили, що опінія Торговельної Палати заявилася проти засади „реґале", а за задержанням існуючого правного стану.

На поклик загрожених чинників, зокрема українського союзу власників нафтових теренів „Підойма", відбулося в тій справі дня 27. м. м. многолюдне віче в Дрогобичі, на якому ухвалено відповідні резолюції, в яких запротестовано проти нарушення конституційних прав населення галицького Підкарпаття та рішено в цій справі вислати до Варшави делеґацію, зложену з представників усіх заінтересованих чинників.

VIII.

Як бачимо, отже, над українським селянином галицької підкарпатської полоси нависла нова грізна небезпека, яка має позбавити його конституційних, традицією усвячених прав. Гроза цеї небезпеки є в своїй величі така страшна, що не повинна остати без **гомінкого** протесту цілої нашої суспільности. За приміром Дрогобича й анальоґічно до розпочатої вічевої акції серед польських селян і громад у західній Галичині повинні наші одвічальні люди у всіх центрах нафтового промислу, як Надвірна, Станиславів, Коломия і т. п., скликати віча та розкривати перед очима наших непросвічених гуцулів і бойків цілу небезпеку їх положення, а ухвалені на вічах резолюції і протести висилати письменно та телеґрафічно не тільки до міністерства промислу і торговлі, але також до інших ресортових міністрів.

Незалежно від такої вічево-протестаційної акції повинні цею важною справою заопікуватися наші політичні чинники, які в звязку з виборчою аґітацією повинні видвигнути оборону прав акцесії нафтових управнень, як одну з чолових точок нашої програми і виборчої тактики. Бо тільки тоді, коли варшавський уряд стрінеться з однодушним і рішучим спротивом селянських мас, мусітиме завернути з нефортунно обраної дороги.

П. Роткін.

В новій фазі.

Новий помисл ліквідації Тимч. Самовр. Виділу.

Теперішній уряд марш. Пілсудського в останніх часах завзявся знищити останки самоврядних установ Галичини та таким чином завершити централістичні змагання польських імперіялістів. З особливою впертістю звернувся цей уряд проти галицького Тимч. Самовр. Виділу, який своїм, навіть теперішнім, спожаління гідним, здебільшого пасивним істнуванням всетаки стоїть на перепоні безоглядної централізації.

Як відомо, в листопаді уряд приготовив проект знесення Тимч. Самоврядного Виділу шляхом розпорядку президента польської републики. На основі того розпорядку чинности Тимч. Самовр. Виділу мали бути поділені між чотири галицькі воєвідства і приділені воєводам.

Проти цього проекту в окремому меморіялі до уряду запротестував Тимч. Самовр. Виділ, доказуючи, що знесення Тимч. Самовр. Виділу, навіть згідно з обовязуючим польським законодавством, може наступити лише в звязку зі створенням воєвідських соймиків. Бо знесення Т. С. В. без одночасного створення воєвідських соймиків — **на основі закону з 26. вересня 1922 р. — свідчило би,** що польська держава не думає дотримати зобовязання, яке вона взяла на себе перед західними державами в справі створення територіяльного самоврядування на терені Сх. Галичини, що було передумовою визнання рижського трактату рішенням Ради Амбасадорів в березні 1923 р. і дозволу на переведення в 1922 році виборів до польського сойму на терені Сх. Галичини. Також інші мотиви політичної натури, висунені в меморіялі Тимч. Самовр. Виділу, заставили мі-

---

М. ЗОЩЕНКО.

Коза.

VI.

Забежкін на службу не пішов.

Зі шматком хліба вибрався він до шопи і сів перед козою на карачки.

— Сталося, Машко. Шабаш. Усунув учора телеґрафіста. Корчився і супротивлявся, ну, та нічого — повалив... Черевики йому, Машко, віддав... А тепер що, Машко? Тепер Домна Павловна лишилася... Тут головно на почування рахувати треба. На естетику, Машко. Зараз піду і троянду куплю. Ось, скажу, маєте троянду — нюхайте... Завтра куплю, а сьогодні запарився я, Машко... Ну, ну, немає більше. Досить.

Забежкін пішов у свою кімнату і ліг на ліжко. Троянди він купити не вспів, Домна Павловна прийшла до нього раніше.

Вона сказала:

— Ти щеж то черевиками обдаровуєшся? Ти нащо черевики телеґрафістові віддав?

— Подарував я, Домно Павловно. Дуже гарна з нього людина. Чомуж, думаю, йому не подарувати? Подарував, Домно Павловно.

— То ніби Іван Кирилич гарна людина? — спитала Домна Павловна. — Тижня, підляка, не живе і до побачення. З помешкання переноситься... То він гарна людина? Відповідай, коли питаю!?...

— А я, Домно Павловно, думав...

— Що ти думав? Що ти роззяво, думав?

— Я думав, Домно Павловно, — він же й вам подобається. Ви завжди з ним смієтеся...

— То ніби він мені подобається? — Домна Павловна сплеснула руками. — Та він цілими днями в білярд грає, а опісля з дівчатками... Чого я в ньому не бачила? Та він й уваги своєї на мене не зверне... Ну, й брехун же ти... Та він, пройдисвіт — не чоловік, при вигляді свойому, любу тонконіжку візьме, а не мене. Ну, й дурень же ти...

— Домно Павловно, — сказав Забежкін — про тонконіжку ви незвичайно справедливо сказали — ані слова. То такий чоловік, Домно Павловно... Він забрехався недавно: люблю, каже, тонконогих, а на повненьку й уваги не зверну. Адже то він, Домно Павловно, на вас натякав.

— Ну? — спитала Домна Павловна.

— Єй-Богу, Домно Павловно... Він гонку візьме, єй-Богу, правда — вколотися в лікоть можна, а він і радий, гадина. А ось я, Домно Павловно, я на дорідну фіґуру все зверну свою увагу. Я, Домно Павловно, такими, як ви, захоплююся.

— Бреши ще!

— Ні, Домно Павловно, мені не треба брехати. Ви для мене незвичайно гарна дама... І для багатьох теж... До мене, тямите, Домно Павловно, чоловік заходив — також зацікавився. То, питає, що за така незвичайно інтересна ґранддама?

— Ну? — спитала Домна Павловна. — Таки так сказав?

— Таки так сказав, дай йому, Боже, здоровля! Чи це, каже, не актриза Люком?

Домна Павловна сіла поруч Забежкіна.

— Та котрий же то, щось не тямлю? Чи той це — немов рудоватий з прищами на носі?

— Той, Домно Павловно. — Той самий з прищами на носі, дай йому, Боже, здоровля!

— А я думала, що він до Івана Кирилича прийшов... Так ти його до стола попросив би. Сказав би: ось, мовляв, Домна Павловна просить кави випити... Ну, а що він іще таке говорив? Про очі нічого не говорив?

— Ні, — сказав Забежкін, задихаючись — ні, Домно Павловно, про очі то я говорив. Я казав: любов такі чудові очі, млію навіть, як гляну... Взагалі, вельмишановні очі...

— Ну, ну, вже й любиш? — здивувалась Домна Павловна. — Наївся, може, чого зайвого — ось і любиш.

— Наївся! — закричав Забежкін. — То ніби я наївся, Домно Павловно! Ні, Домно Павловно, давніше я справді прекрасно їв, а тепер я, Домно Павловно, на хлібці більше.

— Дурненький, — сказала Домна Павловна — ти до мене прийшов би. Ось сказав би...

— А я вас, Домно Павловно, справді люблю! — випалив Забежкін. — Скажіть: кинься, Забежкін, із вікна — кинусь. Як соломинка впаду, Домно Павловно! Як підстілка на каміння ляжу та ще й імя прославлятиму!

— Ну, ну, — сказала Домна Павловна, соромлячись.

І нагло вийшла з кімнати. І лише Забежкін хотів до кози піти, як Домна Павловна знову вернулася.

— Побожись! — сказала вона суворо — побожись, що правду говорив про почування...

— Ось вам хрест та ікона свята...

— Ну, гарно. Не божись даремне. Перстень купити треба... Щоби вінчання і співаки...

— І співаки! — закричав Забежкін. — І співаки, Домно Павловно. І все так величньо, все так благородно... Дозвольте же в ручку поцілувати, Домно Павловно! Ось так... А я, Домно Павловно, все думав — чого це я не свій? На службі нетерплячка навіть, до дому рвуся... А то почування...

Домна Павловна стояла величньо посеред кімнати.

Довкола неї ходив Забежкін і говорив:

— Так, Домно Павловно, почування... Недавно я, Домно Павловно, спізнився на службу, — розмріявся на всяку всячину, а коли прийшов, Іван Нажмудинович та страшенне суворо на мене глянув. Сів я і працювати не можу. Сиджу і на книжці „Д" і „П" рисую. А Іван Нажмудинович галочки порахував (у нас, Домно Павловно, завжди, хто спізнився, галочку напроти призвища пишуть), так Іван Нажмудинович і каже: „Шість галочок напроти призвища Забежкін... Ось, колиб не поперли його по скороченні штатів"... —

— А про мене! — сказала Домна Павловна. — І так вистане.

Вінчання Домна Павловна призначила за тиждень.

(Продовження буде)

...ерство закорд. справ спротиви... проектові знесення Т. С. В. ...уряд постановив за всяку ...здійснити свою думку. Зогля... міністр. внутр. справ виком... новий проект — вже не зне..., але розвязання Ради Самовр. ...шляхом звичайного адміні... розпорядку, як розвя... ради громадські чи повіто... Очевидно, закон, яким уведено в ... Т. С. В., не дає права урядові ...увати Виділ чи усувати чле... Виділу, що свої мандати одержа... від сойму. Та міністерство внутр. ...не рахується з тією правною ...і задумує на місце усу... членів Виділу встановити пра... ...ственного комісаря в особі ...ського воєводи. Він мав би з у... персоналом Т. С. В. тим... вести агенди Виділу. Видно, ...міністерство має на меті втри... фікцію Т. С. В. як інституції.

...ясно, що така фікція булаб ду... замаскуванням фак... стану річей, бож воєвода ...галі державні урядовці хіба не ...уть бути уважані, а тимбільше ... представниками галицько... самоврядування. Крім того така ...справи з конечности до... ...би до дивоглядних наслідків. ...у випадках, в яких закон до... адміністраційного акту ...порозуміння державної ...(в даному випадку: воєвід...) зі самоврядною владою (в да... випадку: Т. С. Виділу), воєво... Станиславові, Тернополі і Кра... мусіли би порозумівати ся з ...ським воєводою, як правитель... комісарем Т. С. В.; зате ...ський воєвода мав би „упроще... ...праву“, бо він порозумівався би ...зі собою.

...такий стан річей був би смішний ...глядний, схожий на гру у під... Крім того він не був би ... Маючи на увазі, що поль... кермуючим чинникам навіть ...ться здійснити свій власний ...з 1922 р. взагалі, а в справі за... воєвідських соймиків зо... (поминаємо наше становище ...того славетного закону), то у ви... комісаріят, який мав би бути ...ком галицького самоврядування, в короткому часі зникне, а ...агенди будуть розділені між ...ські уряди. Таким чином ко... ...ріят львівського воєводи тво... би тільки перехідну стадію до ...вання останків галицького са... ...врядування і до загарбання май... галицького населення. Ось так ...ними доріжками малаб бути ...шена цілка централізація.

Погрози, їх відгук і ґенеза.

(Від нашого кореспондента).

Варшава, 26. листопада 1927. ...ми днів тому десять писали про ...ний експеримент“ уряду та звер... ...увагу на напрямні, які уряд визна... ...собі при переводженні цього експе... ...менту, і наприкінці наших міркувань ...до висновку, що „треба бути при... ...ними на найгірші несподіванки з ...урядових чинників підчас виборів“ („Діло“ ч. 262), ми все таки були свідомі, ...що тая опирається на сковзькому ... Ми могли щонайвище покликати... ...на вітрові т. зв. публичної опінії і ...хочби навіть т. зв. „найкраще ...поінформованих“ одиниць, та проте тру... ...було в них як у віддзеркалення ба... ...і поставов уряду, тим паче тако... ...уряду, який стільки разів уже доко... ...шось протилежного до на... публичної опінії і поглядів „поін... ...формованих“ польських політиків! Єди... ...ними симптомами передба... ...ваних нами несподіванок була такти... ...уряду та його впливових прибічників ...польської, головно правицевої, ...та взагалі всі ті „крочки“, які ...заходити приворожлення в імя ...виборчої **побіди уряду за всяку ...ціну**.

...ситуація багато ясніша і писати ...багато легше. Ми вже маємо за... ...еволюції півурядової преси: ...відомим читачам (широко „Ділом“ зреферовані) статті „Епоки“, „Глосу Правди“ та „Курєра Пораннего“, маємо їх освітлення у цілій варшавській пресі, а воно — разом із деякими дальшими ходами уряду — представляє уже образ недалекої виборчої тактики у досить виразних зарисах.

Враження із згаданих статтей було на варшавському ґрунті надзвичайне. Можна без пересади сказати, що ці статті стали сензацією дня. Вони були справжньою несподіванкою. Усім було ясно і всі чейже того сподівалися, що справа творення т. зв. бльоку національних меншостей — ще одного бльоку опозиційного — є урядові немила. Однак з другого боку люди пригадували собі, що одним із аргументів уряду проти зміни виборчої ординації по репепті Ґломбінських і Попелів була саме нехіть проти позбавлення непольських національностей бодай того мінімального представництва, яке вони можуть добути при істнуючій виборчій ординації; так бодай писав той самий „Глос Правди“, що тепер так визвірився проти використування нац. меншостями законних можливостей, які їм дає виборча ординація. Дальше, у свіжій памяті стояли ще кулюарні відомости „добре поінформованих“ політиків, які буцім-то вичитали в очах німого уряду, що він має замір створити у слідуючому соймі таку подавляючу більшість польської лівиці і не-польських національних клюбів, щоби спершися на їхніх вимогах, можна перевести радикальні реформи — включно до державного переустрою Польщі на федеративний лад. Авже, такі версії кружляли і в їхній обороні воювали польські кульоарні радикали десятками бундючих словесних аргументів. У такі заспокоюючі заміри уряду, що нібито в боротьбі проти ендеції й ендецької ментальности та в змаганні до реалізації неясних внутрішньо-федеративних концепцій уряд **хоче** мати в будучому соймі **якнайсильніші** клюби українців і білорусинів, у такі пляни можна було не вірити і справді ледви чи хто їм вірив. А проте імовірною була концепція, що уряд не буде активно вмішуватися до виборів на окраїнах держави та що схоче отримати дійсно правдивий, не фальшований ніяким натиском, образ настроїв т. зв. національних меншин та відношення впливів і значіння поодиноких політичних партій і що дійсно схоче побачити єдино авторитетне представництво народу. Інша річ, що — казалося — уряд швиденько пішле це представництво до дому, розвязуючи слідуючий сойм і переводячи потім на власну руку ті реформи, які йому до вподоби, але самі вибори йтимуть — мовляв — зі збереженням усієї пристойности у відношенні до принципів, заключених у демократичній „пятихвостці“.

Аж ту наразі довідуємося, що сама ідея бльоку меншин, що прагнуть шляхом бльоку сяк-так притупити вістря, цинічно проти них виміряне ординацією пп. Бузка й Дубановіча, що сама ця ідея викликує „у кожного поляка без ріжниці переконань, однакове почування обурення і образи“ і що цей бльок, це „заговір проти держави, інспірований і підсичуваний зовні“ („Епока“ ч. 317). Також просто заперечено істнуванню самостійного українського руху, весь нарід зведено до ролі наймитів III. інтернаціоналу й оплюванши всіх і вся загрожено наприкінці — „консеквенціями“. У „Глосі Правди“ бльок названо „мерзенним“, а в карколомній арґументації договорилося аж до заперечення істнування у Польщі проблеми **національних меншин**. А „Курєр Поранни“ так й розпочав погрозами про „необчислимі наслідки, які довели би навіть до зміни „цілої системи правління державою“... Капітальне враження з цих статтей було збільшене ще фактом їх авторства: отож в „Епоці“ красувалися ініціяли імени й прізвища дуже відомого у польському публіцистичному світі ліберала, якого лібералізм казав йому зайняти навіть дуже критичне становище до системи правління після травневої влади, за що він відпокутував утратою високого становища голови президіальної канцелярії при Раді міністрів. У „Глосі Правди“ абсурдні виводи й брутальні образи та погрози підписав не хто інший, як автор голосних у свій час статтей про признання визвольницьких змагань українців, фірмовий польський радикал п. Стпічинський. А знову стаття у „Курєрі Пораннoму“ носила всі характеристичні прикмети стилю головного редактора цієї газети, теж ультра поступового ліберала. При цій ситуації хіснська преса не знала в перший момент на яку стати ногу. Ендецька „двогрошівка“ („Газ. Пор. Варшавска“) у приступі щирости назвала зараз на другий день виступ санаційної трійці „шантажем“. Але мені відомо, що авторові статті з „Епоки“ звертали з табору ендецької преси увагу, що його стаття повинна була появитися не в „Епоці“, лише „Газеті Пор. Варшавскій“. За те „Ржечпосполіта“ (ч. 325) затерла з вдоволенням руки й повчаючо покивала головою: „ось як меститься на нинішньому уряді його короткозора меншостева політика ведена коштом польської більшости (!!)“. „Роботнік“ дивувався лише „ревеляціями“, які почув від „Глосу Правди“... Ці й т. п. голоси, включаючи туди авторитетні відповіди посла Ґрінбаума („Нас Пшеґльонд“) і д-ра Дм. Левицького („Епока“) протверезили палких оборонців незрозумілої справи і почався легкий відворот: цілкої, мовляв, зміни курсу правління не буде („Гл. Правди“), не всі українці є чужоземний випахів („Епока“). Але слово є крилате, — випустиш і не завернеш. Залопотіли писані погрози тим голоснішим лепетом, що долучилися до нього відомости про устні „пересторогн“ подібного характеру, роблені деким із дуже впливових урядових діячів декому з діячів меншостевих. Навіть колиб тих устних „перестерог“ не було, не треба дивуватися, коли в цьому напрямку ділала сплетня: атмосфера, створена статтями поважних трьох півурядових органів стала не тільки прегарним підложем для таких сплетень, але й самі ті сплетні робить високо імовірними. І ось зриває питання: відкіля цей пароксизм люти? Яка ґенеза тих погроз, які в погоні за аргументами заганяються **несвідомо** аж до арсеналу абсурдів суто ендецької марки?!

Про одну причину того звороту проти виборчих аспірацій національних меншин ми вже писали. Вона є льогічним випливом нельогічних змагань уряду вивести з виборів дужу і трівку урядову більшість. Щоби перевести в діло такий плян, треба не тільки надзвичайної сміливости, але й надзвичайних концепцій і надзвичайної віри в їхню вартість. Відсіль погоня за союзниками від Бриля і Домбського зі „Строніцтва Хлопского“ яких уся програма (і все значіння на селі) у гаслі найрадикальнішої земельної реформи, до князів Радзівілів і Сапєг та інших поміщицьких дуків у роді п. Стецкого; від републиканців із групи радикалів „Глосу Правди“ до монархістів із виленського „Слова“; від соціялістів типу п. Морачевського до клерикалів. Одночасно з вірою, що вдасться з усіх тих ріжношерстних елементів злiпити щось могутнє і всеобіймаюче, була віра, що до одної отари вдасться загнати і непольські національности. Це звучить неймовірно, а проте правдиво. **Про це була мова в Дзікові** і на це пророчисто натякав один із найактивніших учасників зїзду в Дзікові, львівський воєвода п. Борковський у пізнішому голосному інтервю. Люди з того табору були (а може ще є?!) великими ідеалістами й оптимістами. Прийшло повoлі розчарування. З істнуючих партій П. П. С. і „Визволеня“, на яких до останньої хвилини були надії, категорично відсахнулися і йдуть як бльок опозиційний. Розбои у „Пясті“ не вдався, викинути Строньського з „Хшесц.-Народових“ і тим самим позбавити його та „Варшавянку“ впли...

су на інші дві консервативні групи („Правіца Народова" і „Зайонзек Заховавчей Праци Паньствовей") не вдалося; розколоти халепії, не зважаючи на компромітацію Корфантого, не вдалося, по годити Бриля й Домбського з поміщиством — словом йде як по груді. А тут хльох національних меншин теж імовірно під опозиційними гаслами. З розчаруванням завжди йде огірчення, а це останнє виливається інколи у людей незрівноважених у бажаннях — сліпої пімсти, пімсти за заведені надії.

Очевидно, що не булоб заводу, якби згори не було надій, базованих більше на розмріяному ідеалізмі і на звичайному незнанні обєктивних обставин, ніж на тверезому політичному реалізмі та знайомости місцевих відносин. Долучується сюди ще чисто психольогічна риска, питоменна кожному широму т. зв. Пілсудчикові. Тип пілсудчика — це людина безумовно щира, отверта, це ідеаліст, тільки все лихо в тому, що з цією вдачею широго ідеаліста йде в парі ментальність, яка оперує політ. категоріями, до яких дійсність ніяк не хоче примоговитися. Альфою і омегою політ. віри є віра в особу марш. Пілсудського, отже проти кожного, кому цієї віри замало, звертається смертельна образа. Як можна відноситися до уряду, на чолі якого стоїть марш. Пілсудський, так само, як до уряду пана Вл. Грабського чи Вітоса?! Наявність такої аргументації має ріжні розгалуження. Нахил до переборшування своїх успіхів чи пак позитивних ходів і недоцінювання усього негативного є просто дивовижний. Надання прав трьом приват. укр. гімназіям на Волині, 2—3 паперові обіжники п. Бартля й Добруцького, допущення української мови до актів і на вивіски на державних школах з українською мовою навчання, наложення шорів на самоволю найнищої адміністрації, ба навіть ліліпутні позички кооперативним установам навіть введення української мови, як предмету навчання, до державних нар. шкіл на Волині, і т. п. „уступки" — це в очах п. Стпічинського вже розвязання української проблеми у Польщі! Те, що з близько 4000 народніх українських шкіл з 1918 року, остало малощо понад 500, що вперто переводжена утраквізація була і є нагальною польонізацією, що далі іствує фактичний льокавт українців на урядові посади, що не дотримано навіть дивовижного але власного закону про „автономію" трьох воєвідств і оснування українського університету, не зроблено нічого для поправи земельного голоду і т. д. і т. д. — — всього цього не бачать розентузіязмовані наївні ідеалісти. Колиж їм це поставити перед очі — тоді в них гнів, оклики обурення, лайка і погрози.

Нині висять у воздусі кинені погрози і шкірять зуби на „непокірливих" виборців до II. законодатного сойму.

І. Кедрин.

З української Буковини.

Ювилей О. Кобилянської.

Перенесений наслідком смерти Братіяну ювилей 40-літньої літературної праці Ольги Кобилянської на день 11. грудня ц. р. відбудеться з незміненою програмою. Поклін Ювилятці зложить ціла українська Буковина через делегатів усіх наших тамошніх установ і представників усіх кругів українського населення. Академія в честь Ювилятки відбудеться у великій салі Музичного Т-ва в Чернівцях в неділю (11. XII.) в 11 год. передполуднем. У ній беруть участь: хор „Буковинського Кобзаря", оперовий співак Д. Руснак (тенор) і піяністка Наталка Лянг. Вступне слово виголосить п-і Ольга Гузар, відчит про літературну творчість Кобилянської матиме О. Кунчанко, найновішу новелю Ювилятки відчитає п-і М. Герасимович. Тогож дня в 8 год. вечером відбудеться у великій салі Народнього Дому святочний комерс при співучасти п-і М. Болнарюкової (сопран) п. О. Гишки (барітон) і Т-ва „Міщанський Хор". Фортепіяновий супровід на концерті й комерсі обняла п-і Галя Василашко.

Дволітні роковини „Боротьби".

Дня 8. листопада ц. р. святкувала редакція чернівецької „Боротьби" 2-літні роковини свого іствування. За той час видавництво витерпіло чимало: при кінці минулого року був арештований увесь редакційний персонал „Боротьби", а читачів цього органу на провінції переслідує постійно румунська жандармерія і сигуранца. Обставина, що видавництво вдержалося серед таких жахливих відносин, говорить найкраще про живучість і потребу такого органу.

Нова українська партія.

З буковинських українських ґазет довідуємося, що недавно заснувалася в Чернівцях нова українська політична партія, що поставила собі за мету: ширити національну українську свідомість карність, честь і порядок. Основниками нової нац. партії є: д-р Когут, Мик. Руснак, Прокопович, ред. Ю. Сербинюк, Пігуляк і інші.

Свята в честь Кобилянської.

Свято в Парижі.

Дня 26 листопада одна з найстарших і перших українських організацій на території Франції „Українська Громада" у Франції (Париж VII. 27 Бульвар Лятур Мобург) святкувала 62-річний ювилей життя і 40-літній ювилей літературної діяльности О. Кобилянської. Сама „Громада" має вже пять літ своєї діяльности і, коли слідкувати за рухом чинности українських організацій, то вона є одною з найактуальніших організацій. Біля неї обєднані українські еміґранти без ріжниці політичних поглядів, крім „сменовиховиків" та тих, які споглядають на Варшаву.

Свято почалося в 9.20 хвилин веч. у скромному, але чепурно прибраному помешканні „Громади".

Коли входиться в салю „Громади", відразу вся саля робить враження чогось рідного. З дверей видко великий портрет Шевченка, прибраний рушниками і синьо-жовтими стяжками, праворуч портрет Івана Франка, а ліворуч Драгоманова, по середині висить синьо-жовтий прапор та „Тризуб".

Але сьогодні саля „Громади" збогатіла ще на один портрет, який стоїть посередині салі, в рушниках, а біля погруддя лежать твори О. Кобилянської. Хто знає нашу Вельмишановну Ювилятку, тому здається, що сама Ювилятка є між нами, так вірно передано в портреті всі риси лиця нашої письменниці. Портрет є твором нашого артиста-маляря Маламужа.

Свято-академію відкрив промовою голова „Громади" І. Стасів. У своїй промові голова згадав ту боротьбу, яку мусіла звести Ювилятка, заки суспільність зрозуміла її.

„Далеко з чужини, сказав голова, ми, українці-еміґранти, які під напором ворога, а також через зруйнування нашої Батьківщини, мусимо шукати захисту і шматка хліба на чужині, приєднуємося до великого свята і шлемо щирий привіт і бажання всього кращого нашій Ювилятці". При цьому прочитано листа з поздоровленням, висланим до Черновець від „Громади" на адресу Ювилятки.

Дальше п-і інжинір-агроном А. Шаповалова виголосила широкий реферат про життя і творчість нашої письменниці. Хоча на самому початку п. Шаповалова заявила, що задля недостачі матеріялів, які так трудно здобути на чужині, її реферат може і не в силі обняти великої творчої праці нашої письменниці, то проте треба признати, що він був дуже добре оброблений.

По рефераті прочитано „Битву". Дальше секретар „Громади" п. Микола Гмиря продеклямував з життям вірш Лесі Українки „Товаришці", а І. Заграничний прочитав вірш Дарагана „Цвіт", присвячений нашій письменниці.

Вечірка-Академія закінчилась опівночі.

Іван Когут.

Свято в Дрогобичі.

Дня 27. XI. ц. р. відсвяткувала дрогобицька громада ювилей О. Кобилянської концертом, який відбувся в салі кіна „Штука" в г. 12. впол. і який на загал випав добре. В програму свята увійшли продукції сольові, хору „Дрог. Бояна" і гімназійного, вступне слово, реферат, деклямація, скрипк. ансамбль учениць семинара і хореографічні дівочі продукції.

На чоло концерту вибилося скрипкове сольо ч. Евгена Гаврищука, елева Муз. Інст., який дуже добре відіграв Dancla: „Resignation". Скрипак диспонує великим тоном і виказав велику дозу музикальности. Незначні технічні браки зможе п. Гаврищук при витревалій праці легко усунути і стати доброю музичною силою. Краще було би песу грати з памяти, як це роблять солісти.

Сопранове сольо п. К. Вельгушівної, якої гарний голос є знаний, мало тільки хибу у виборі композицій.

Хори „Бояна" і гімназійний відспівали по дві народні пісні в укладі Леонтовича, Колесси і Кошиця. Треба признати, що гімназійний хор, хоча голосовою спроможністю з огляду на вік співаків дещо слабший, очевидною дисципліною, зіспіванням і численністю перевищає хор „Дрогобицького Бояна". Виконання творів обома хорами було дуже добре. Спеціяльно виконання гімн. хором Леонтовича: „Ой пряду".... під управою проф. Іваненка не полишало нічого до бажання.

Вступне слово, що зясовувало становище О. Кобилянської в літературі, гарно й поправною дикцією виголосила п. А. Модрицька.

Рівнож реферат п. Волошакової про творчість письменниці (хоч трохи за довгий) і деклямація п. Ґавдяківної робили добре враження.

Щодо скрипкового ensemble-о хореографічної точки — то сама концепція того роду виступів гарна, одначе вона домагається систематичних вправ і довгої підготовки.

Поза програмою виступив ще діточий хор школи ім. Шевченка, який відспівав гарно кілька пісень під управою учителя Василенка.

Годиться зазначити, що в організацію цього свята велику працю вложила п. А. Модрицька, голова Т-ва „Жіноча Громада" в Дрогобичі.

Наприкінці загальне бажання на будучність: жидівська саля кіна „Штука" не надається на ніякі концерти, бо є абсолютно неакустична і найлучше приготований музичний твір ніколи не може в ній випасти як слід. Кращою є вже саля „Сокола", а ще краще булоб, якби батьки богатого українського Дрогобича подумали нарешті і про будову своєї салі.

Н. Н.

Вічевий рух.

ЛЬВІВЩИНА.

Дня 16. жовтня ц. р. відбулася нарада місцевих членів і прихильників УНДО в *Голоску Великім* к. Львова. Збори отворив п. Стеткевич, реферував п. Ліщинський зі Львова. В дискусії порушено богато болючих справ громади, передовсім-же великі надужиття при громадських виборах. Треба знати, що в колишнім чисто українськім Голоску Вел. тепер ледви 45 проц. українців, які через надужиття не вибрали ніодного свого заступника до гром. ради, хоч інше инні мають більшість у двох колах. Протест українців воєвідство відкинуло. Як у інших підльвівських селах, так і в Голоску Вел. населення вживає в більшости вже польської розговірної мови. Тільки та частина, що горнеться до читальні і „Сокола", особливож молодше покоління, держиться твердо своєї мови і своєї церкви.

Дня 30. жовтня ц. р. відбулося заходом місц. партійного комітету віче УНДО в *Чижикові*. Віче отворив п. Микола Дацко, реферував п. Ліщинський. Одначе коли референт торкнувся закриття місц. читальні і „Лугу", командант поліції зірвався як опарений з місця і розвязав віче. Обурені вічевики, в тому числі богато жінок, розійшлися з піснею „Ще не вмерла". Перед вечером скликано довірочну нараду в хаті Анни Дацко. Тут докінчив свою промову п. Ліщинський, а потім говорив на організаційні теми студ. Ів. Корчинський. В часі нарад увійшов на салю комендант постерунку в супроводі поліції і накликаного війта та старався стероризувати присутніх, одначе це йому не вдалося. По переглянненю запрошень непрошені опікуни вийшли вкінці з салі і наради покінчено пізно вечером.

Дня 21. листопада ц. р. відбулося заходом місцевих селян віче УНДО в *Градї* в парохіяльному будинку. Збори відкрив місцевий громадянин Михайло Фіктащ. До президії віча вибрано громадян: Івана Колтиша, Івана Вовка і Михайла Ґураля. Голова Повітового Народнього Комітету п. Іван Ліщинський зі Львова виголосив реферат про політичне положення українського народу і про завдання національної організації.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

ВИЇЗД МАРШ. ПІЛСУДСЬКОГО ДО ЖЕНЕВИ.

Варшава, 2. грудня 1927.

Є чутки, що марш. Пілсудський виїде в суботу 3. н. м. до Женеви. Йому товаришитимуть полк. Бек і полк. Венява-Длуґошевський.

Відень, 1. грудня 1927

„Н. Фр. Пр." пише, що Рада Ліґи Націй обмежиться до того, що пригадає Литві і Польщі їх обовязки, які випливають із титулу приналежности до Ліґи. Та дуже правдоподібне, що Німеччина не згодиться на таку теоретичну полагоду польського ультімату і домагатиметься, щоби Польща почала з нею дипл. диспуту на тему литовської справи.

МАРШ. ПІЛСУДСЬКИЙ ЗАРЯДИТЬ МОБІЛІЗАЦІЮ.

Кореспондент „Н. Фр. Пр." подає, що коли Ліґа Націй не полагодить усіх домагань Пілсудського, він зарядить мобілізацію.

ВИЇЗД ЛИТОВСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ.

Неуступчиве становище Вальдемараса

Варшава, 2. грудня 1927.

З Ковна подають, що до Женеви виїхала через Кенігсберґ і Берлін литовська делеґація з Вальдемарасом. Перед виїздом із Ковна мав Вальдемарас довірочну нараду з прес. Сметоною в справі тактики лит. делеґації в Женеві.

Берлін, 2. грудня 1927

„Берл. Тґт." подає з Ковна, що Вальдемарас займе у Женеві неуступчиве становище і не згодиться ані на знесення воєнного стану з Польщею ані не зречеться Вильна. Нім. політичні кола є думки, що Німеччина голосуватиме за Литвою.

БУДЕ ПЕРЕВОРОТ НА ЛИТВІ?

Відень, 2. грудня 1927

„Н. Фр. Пр." сумнівається чи Пілсудський засяде при спільнім столі з Вальдемарасом, якого назвав непочитальним. Далі подає той часопис, що Пілсудський знає, що Вальдемарас не могтиме промовляти в імені Литви, бо підчас його побуту у Женеві на Литві наступить внутр.-політ. переворот, який віддасть владу в інші руки.

ПОС. БАЛІН УТІК ДО СРСР.

Вильно, 2. грудня 1927.

„Дзєннік Віленьскі" подає, що пос. Балін (Нез. Партія Хл.) на два дні перед вигасненням пос. мандату хотів виїхати через стацію Рачки до Німеччини. Тому, що не мав виповнених усіх пашпортових формальностей, рішився перейти до СРСР.

ЙОФФЕ ВБИЛО ГПУ.?

Варшава, 2. грудня 1927.

По робітничих дільницях Москви поширюють летючки, в яких сказано, що Йоффе вбито на приказ ГПУ. Власти потребували смерти Йоффе, щоби заволодіти його архівом.

ЗМОВА НА ЖИТТЯ СТАЛІНА.

Варшава, 2. грудня 1927.

З Москви подають, що ГПУ. викрило змову на життя Сталіна й інших визначних комуністів. Виконання того пляну визначене було на 1. грудня. В Москві арештовано понад 300 людей.

НОВИНКИ.

— **Святочний вечір для вшанування О. Кобилянської** дає „Союз Українок" у Львові дня 14-го ц. м. У програму вечора крім вокальної частини та деклямацій увійде святочний привіт Катрі Гриневичевої та вступне слово О. Вергановської. Близші подробиці будуть в афішах.

— **Шкільне свято.** В неділю, дня 11. грудня 1927 р. відбудеться о год. 17-й в салях „Академічного Дому" при вул. Супінського ч. 21 шкільне свято з нагоди посвячення шкільного прапору і вручення його шкільній дітворі. В програму Свята входить: Промова, вручення прапору, продукції вокально-музичні, фантова льотерія і забави. Вступ за добровільними датками на докінчення будови хлопячої школи ім. Тараса Шевченка (для стрийської дільниці).

— **Чуже під лісом.** „Слово Польське" робить нерозумно, коли з нагоди арештування кількох українських молодиків, що фальшували 20-золотівки доводить злобно, що в той спосіб „молодіж ук[illegible]

...ій вступає на дорогу, яка веде до кри-мін[а]лу". Якби ми так хотіли щодня до-давати до прізвищ арештованих злоді-їв, опукавців і бандитів натяки на їх — національність! На кожний випадок ра-димо членам редакції „Слова Польсько-го" прочитати відозву ректора ягайлон-ського університету до академічної мо-лоді, де читаємо: „Невпинно доходять до мене звістки про обниження рівня е-тики та моральної культури студентів. В університеті, його салях і бюрах, гинуть пальта, течки, жарівки і інші пред-мети... На поведінку студентів жалу-ється влада поліційна та залізнича і при-ватні люди..." А чули ви про останню у-часть гімназійної молоді при перенесен-ні тіла куратора Собінського? Самі поль-ські вчителі були обурені, що молодь на цвинтарі, підчас похоронів, забавлялась жартами, бійкою і навіть не соромилась позалагоджувати там прилюдно свої по-треби. За нашими учнями, що з уряду, по наказу, теж мусіли йти в поході, си-пались голосні епітети: гайдамаки, на-ші в нимн!.. Це тільки два приклади, що є під рукою, нерестровані поліцій-ною хронікою. Висновок простий: „Сло-во Польске" має аж за багато матеріялу між своїми земляками, щоби бавитись у проповідника етики.

— **Культуртрегер.** Пишуть нам: Упра-ва майна бар. Гредля в Сколім подару-вала площу під будову захисту для ді-тей із школи Марії Магдалини у Льво-ві. Барон Гредель — німець. Ніхто не може робити йому докорів, коли він ви-ступає як філянтроп і роздає дарунки та милостині. Але наші земляки повин-ні добре затямити собі, що пан барон постійно нехтує культурні потреби укра-їнців на їхній землі, з якої тягне великі доходи. І колись повинні йому це прига-дати. — **Свій.**

— **Зневхота до життя** зростає у Льво-ві та довкола нього щораз більше. На протязі одного дня ратункове т-во мусі-ло в чотирох випадках спасати тих, що хотіли перенестись у кращий світ, прав-да не дуже приємним засобом. Крім куп-ця Сенищі, що затроївся на смерть га-зом у своїй крамничці, дві жінки шука-ли смерти: Каролина Масвська, в якійсь отруті, Катерина Віпярська під колеса-ми трамваю; крім цього в Рудні, львів. повіту, затроїв себе сільним квасом Фр. Іванкевич.

— **Бандитизм.** У білий день у Львові, на базарі Краківської площі, якийсь бан-дит хотів вирвати портфель із грішми у-рядовцеві Райтерові. Коли урядовець бо-ронився, бандит стрілив йому в лице і почав утікати. Зловлений на вулиці по-ліцією, сам застрілився; дотепер його прізвище невідоме. — Зовсім подібна подія повторилась майже одночасно в середині міста в Раві Руській; де біля пошти якийсь злодій пробував вирвати молодій із кооперативного банку жінці гроші призначені на почту. Сотка доля-рів і 8000 зол. щезло безслідно разом із сміливим „промисловцем". — В околиці Золочева, біля села Вільшаниці, львів-ський шофер Кіляр убив у сварці селя-нина Пиндy.

— **Телефонічна централя у Львові.** Від 1-го січня централю львівських те-лефонів перенесуть до нового 4-повер-хового будинку на вул. Сикстуській. Во-на зможе помістити 9000 абонентів і бу-де на пів автоматичною. Це значить, що біля кожної телефоністки будуть спря-жені, якими вона зможе лучити абонен-тів негайно, ще й помагати сусідці зай-нятій розмовою. Якийсь час перевірка нових апаратів не буде вигідна для абонентів, бо телефоністки не матимуть вправи. До весни вся каблева сіть буде перебудована наново і телефонічні дро-ти із дахів щезнуть. Таким робом Львів дістане добрі телефони у добі, коли на широкому світі телефонічні розмови на-лежать до споминів далекого минулого. Саме довідуємось із преси, що між Аме-рикою та Европою заведуть постійну ра-дієву пересилку фотографій на віддаль.

— **Темна історія.** У Лацівцях на Воли-ні помер начальник залізничої стації Журавовський, якого нежданa смерть дала привід до поліційного слідства; гроші, які він мав напередодні смерти, десь щезли і є підозріння, що його отру-їли.

— **Посли та військо.** Всі бувші варшав-ські посли, що стали звичайними смерт-ними, відчувають уже перші невиго-ди такого стану; 37 між ними є таких, які мають менше як 44 роки, а не мали до цього часу військових книжечок. Усі вони мали зголоситись до війська до 20. листопада.

— **Жертви і подяки.** Вряди-годи редак-ція має такий клопіт, дуже характерис-тичний для наших обставин: представ-ник якогось товариства або організації приходить із текстом подяки для грома-дян, що зволили зложити жертву на я-кусь добродійну чи культурну ціль. Текст у високім стилю із низкою імен і цифр. Досить іноколи кинути оком, що-би знати, що друк такого тексту кошту-ватиме щонайменше половину того, що жертводавці склали на дану ціль. Але є такі жертводавці, що стають щедрими тільки з думкою про таку високолетну подяку. Добродійна ціль відходить на друге місце. Вони навіть не вдоволяють-ся самим видрукуванням свого прізви-ща, а домагаються ще й приватними ли-стами окремої подяки. Може би наші ор-ганізації теж приватно вияснили дея-ким нашим жертводавцям, що їх жерт-ви не завсіди стоять у пропорції до кош-тів подяки, а наш інтелігентний загал поволі відвикав би від такого дорогого кадила.

— **Рекорди.** У Мажік Сіті сіньора Жо-ана Льопез, 108-літня жінка, прийшла із своїм 89-літнім сином до міської ради і прохала, щоби їм защіпити віспу, тому, що лякаються цієї недуги. — Ленінград-ський комітет від відділу винаходів ви-дав патент на апарат, що може викори-стовувати теплеву енергію сонця. Так пише „Красная Газета". — Бувш. чем-піон тенніса Ален Жірбо переїхав сво-єю лодкою Атлянтійський океан і при-хав тепер на острів св. Маврикія. Меш-канці одного з полінезійських островів пропонували йому — стати їх королем. Паризький денник „Пті Парізієн", що передає цю звістку не пояснює, чи цю пропозицію дикуни зробили Жірбо, по-бачивши як він грає в тенніс, чи попро-сту наслідком захоплення його поставою.

— **Новий шаховий мистець.** Коли Ка-пабляиці вдалось виграти 29-у партію проти Альохіна і цим дати Альохінові перевагу тільки на один пункт (8 до 4), загальна думка була така, що шаховий мистець із Гавани зможе ще дігнати свого нового противника. Вийшло інак-ше. Вже 32 партію виграв знову Альо-хін, а 34-у перервали в стадії для Капа-бляики безнадійній. Так скінчився тур-нір. Альохін виграв 6 партій, а Капа-бляика тільки 3. Виграна Альохіна є для шахістів справжньою сенсацією. Капа-бляика, що зберігає підчас гри класич-ний спокій, утратив його при першій пе-ревазі Альохіна і його духовий стан ставав щораз гірший. Альохін грає не-звичайно нервово; підчас гри все його тіло в пропасниці, руки тремтять і гу-ляють по чуприні, крутять нервово па-піроски. Альохін не вміє навіть володіти своїм часом; коли на кожний хід він має 4 хвилини до надуми, він часто робить його в одній секунді. Він усе квапиться. Зате Капабляика вміє економізувати час він належить до найшвидших шахістів. Якже-ж пояснити виграну Альохіна? Пояснити можна тим, що Альохін від-живає у нервовій грі, любить рух і не терпить спокійної атмосфери. Його при-ятелем є — чорна кава. Альохін має 35 літ, походить з рос. шляхти. Вже в 1914 р. у міжнароднім турнірі стояв він на 3-ім місці після д-ра Ляскера та Капа-бляики. Він виїхав у Францію після більшовицького перевороту і там скін-чив правничі студії, одержавши степень доктора. Капабляиці, після останньої не-вдачі, залишився на розвагу — дипльо-матичний пашпорт від уряду Куби.

— **Танець і офіцири.** Італійське війсь-кове міністерство видало заборону для офіцирів танцювати такі екзотичні тан-ці, що не йдуть у парі із повагою війсь-кового стану. Між ними подано: чарль-стона та шіммі. Людині з модерними чутливими ногами, що відчувають по-требу дригати по муринськи далебі важ-ко бути італійським офіциром!

— **Марки та бацилі.** Державна хеміч-на лябораторія в Ню-Йорку піддала мі-кроскопійним дослідам почтові марки. Ствердили, що головно наклеєний бік, покритий великою скількістю бактерій, що є розсадником ріжних недуг. Звич-ка слинити марки, коли їх наклеюємо, скрізь дуже поширена і вона є причиною що чимало недуг іде в світ разом із мар-ками та листами. Згадана лябораторія найшла бацилі навіть на верхнім боці марок і то на 50 марках із ріжних кін-ців світа найшла 34 груп бацилів. Знав-ці рішили, що заразитись можна марка-ми не тільки язиком, але самим дотор-ком пальців. Найпростіший спосіб на це почтове лихо було би скасувати марки і завести автомати, що вибивають штем-пель. Із бацилями залишились би тоді тільки філятелісти, що пропадають за старими марками. Але до яких-то баци-лів люди не звикають із любови для ідеї?

— **Світова всячина.** У Вашингтоні скін-чилась міжнародня конференція в справі радіотелефонів: на ній 76 держав підпи-сали спільну конвенцію. — Луначарсь-кий змінить своє становище комісаря о-світи на дипльомата; мабуть буде при-значений послом у Римі. — В Індії по-шесть холери; в провінції Бенгалі та Ас-сам кількасот осіб денно вмирає. — Ди-рекція віденської опери у порозумінні з артистами видала розпорядок, який за-бороняє артистам дякувати за оплески поклонами перед завісою; цей розпоря-док звернений проти організації т. зв. кляки. — У відповіді на запит в япон-ській палаті морський міністр заявив, що уряд не вважає своєчасним скликати но-ву конференцію про обмеження морсь-ких зброєнь. — Один із еспанських пос-лів, Палянка, заявив у парляменті, що „вся земля повинна належати до працю-ючих"; президент парлям. і Прімо де Рі-вера відповіли, що його промова буде викреслена із стенограм і не появиться у пресі. — У районі Мотосу (Японія) ви-бухли селянські бунти; селяни підпали-ли хуторі землевласників: 10 осіб убито.

— **Загальні Збори Товариства „Укра-їнська Захоронка"** у Львові відбудуть-ся дня 6. грудня 1927, у салі тов. Укра-їнська Бесіда, вул. Рутовського 22, о 4 годині пополудні. — **Виділ.**

Театри.

„Коопер. Український Театр" під ди-рекцією п. Стадника (вул. Шашкевича).
4-го 3 год попол. „Король кави".
4-го 7·30 веч. „Запорожець за Дунаєм".

Міський великий театр:
3-го „Визволене" Виспянського з Остер-вою.
3-го 7·30 „Паганіні", оперетка Легара.
4-го 3. год. попол. „Легенда Балтику", знижені ціни.
4-го 7·30 год. веч. „Визволене" Виспян-ського з Остервою.

Міський „Театр Нови":
3-го 7·30 г. веч. „Секрет розтанцьованих суконь" 50 проц. знижки.
4-го 3 г. попол. „А-і М'мі" ціни зниж.
4-го 7·30 г. веч. „Найкраща з жінок".

Кіна.
„Апольо": „Наполеон" Абля Ганса.
„Палес": „Наполеон" Абля Ганса.
„Лев": „Геєнна кохання", (Брилянт Орлов) з Гібсоном, Петровичем, Евою, Кастнером.
„Фатаморгана": „Вишмінкована жінка"!

З життя наших установ.

З ДІЯЛЬНОСТИ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ АДВОКАТІВ.

В дні 20. XI. 1927. відбулися сходини де-легатур СУА., а саме: в Станиславові для членів делегатур Станиславів-Коломия та в Самборі для членів делегатур Самбір і Дро-гобич і як гостей членів стрийської деле-гатури.

Перші сходини, себто в Станиславові, по-передив виклад д-ра М. Глушкевича п. з. „Карне законодавство европейських держав після війни", на якому були окрім членів української адвокатури також українці-суд-ді і правники інших галузей права та адво-кати чужих народностей, особливо жиди. Виклад викликав велике зацікавлення, а правники не-українці висказали делегатові СУА. бажання, щоб на такі виклади запро-шувати їх і на будуче.

Після викладу члени СУА. обох делега-тур нараджувалися під проводом адв. д-ра Й. Партицького зі Станиславова; секрета-рював адв. д-р Р. Ковшевич з Богородчан. В своєму викладі і звіті з діяльности спи-нився адв. д-р Лев Бачинський на скрутно-му економічному положенні української ад-вокатури і на становищі, яке українська суспільність займає в справі береження прав своєї мови в судах і урядах. Надмір адво-катів, особливо жидівської народности, в порівнанні із справжніми потребами насе-лення, викликує погану конкуренційну бо-ротьбу, ведену всіми засобами, з якою укра-їнській адвокатурі, непривичній до таких метод, важко боротися. Положення утруд-нюється й ускладнюється ще й нерозумін-ням ваги справи серед суспільности, яка йде по лінії опортунізму, особливо щодо прав мови. В судах ця справа виглядає ще до певної міри можливо, а то завдяки по-зиції, яку займає українська адвокатура. Але перед адміністраційними урядами усіх родів українська суспільність прав своєї мови не береже ні слід і це грозить важкими наслідками в тій області.

Виклад д-ра Бачинського викликав живу виміну думок. Забирали слово між іншими пп. д-р Когут, д-р Ковшевич, д-р Юліян Оле-сницький, д-р М. Глушкевич, що порушили і справу організації СУА., його впливу на поправу положення українських адвокатів загалом, розширення відповідної акції упор-мування відносин між українською адвока-турою й нац. українськими інституціями ітд. Ухвалено низку резолюцій, передовсім щодо акції, яку повинен розвинути на будуче СУА., в справі оборони прав української мови по судах і урядах, щодо видавання правничого журналу ітд.

Сходини, в яких взяло участь понад 20 членів, затвердили делегатом СУА. у Стани-славові на дальший рік д-ра Льва Бачин-

ського, вельми заслуженого довголітнього делегата. Найближчі чергові сходини рішe-но відбути в Коломиї.

Сходини в Самборі почалися докладом проф. д-ра В. Старосольського на тему: „Уваги про загальну частину карного ко-дексу УСРР". Виклад цей відбувся в салі „Бесіди" для ширших кол українського гро-мадянства, що явилося, без уваги на про-фесію, дуже численно. В інтересних виводах докладчик виказав величезну ріжницю між засадами й думками, які лягли в основу карного законодавства европейського, й ти-ми, що за приводом Москви стали основою карного кодексу Української Радянської Держави. В законодавстві Европи шану-ється і боронится передовсім людську оди-ницю, людину. Це здобуток великої фран-цузької революції, поглиблений і поширений боротьбою цілих поколінь, передовсім-же со-ціялістичних ідеольогів і провідників. Від оборони в першу чергу інтересів людини-одиниці виходить европейське карне зако-нодавство, поки перейде до оборони прав ширших, суспільних ітд. одиниць. В карно-му кодексі УСРР, навпаки: одиниця не ві-діграє ролі, а всі карні постанови видви-гають як ненарушиму святість інтерес дер-жави, до того — як багато інших понять і установ кодексу — недокладно зясовані. Згадкою про великого українського вченого правника проф. Кистяківського закінчив д-р Старосольський свій виклад, згадкою про людину, що вміла заглянути глибоко в тайни правничої мисли руського й україн-ського народів. Тоді, як москвині не мають справжнього змислу для творчости в об-ласти права, мають його у великій мірі у-країнці. Тому — на думку докладчика — українці, тямлючи ці слова свого вченого громадянина, повинні бути пропагаторами ідей нового права не лише в своїй батьків-щині, але й усюди там, де досягає вплив української думки. Сходини членів СУА. відбулися після викладу при участи кіль-канадцятьох членів усіх трьох делегатур; проводив д-р Калуський зі Стрия, секрета-рював д-р Пеленський з Комарна. Після звi-домлення делегата з Самбора д-ра В. Гур-кевича, в якому порушено крім справ чисто організаційних ще й справу боротьби за права нашої мови в судах і урядах, переве-дено дебату над евентуальним злиттям одної з делегатур: Самбір або Дрогобич і вибором нового делегата. Сходини порішили залишити й надалі обі делегатури, Самбір і Дрогобич; делегатом Самбора лишився знову д-р В. Гуркевич.

З черги слідував реферат д-ра Романа Домбчевського, референта делегатур у ви-ділі СУА.: „Про організацію СУА. і фахову пресу". Після довшої дебати на обі теми, в якій забирали слово пп. д-р Калуський, д-р Галущинський, д-р Старосольський, д-р Гуркевич і інші, сходини порішили дору-чити виділові СУА., щоби він розвів акцію в справі зміни законів про мову нац. мен-шостей з одної і береження тих прав при істнуючім законодавстві з другої сторони. Крім того ухвалено низку резолюцій у ста-нових справах і пoновлено бажання, щоби виділ СУА. почав видавати правничий жур-нал вже з днем 1. І. 1928.

На засіданні Виділу СУА., що відбулося дня 26. XI. н. р., обговорено справу врочи-стого відсвяткування пятиліття СУА. У травні 1928 р. минає саме 5 літ від перших установчих загальних зборів Союзу. Надзвичайні загальні збори СУА. порішено від-бути в початком лютого (4. II.) 1928 р., а за-разом уладити святочні сходини адвокатів-українців, при участи правничого світа у-країнського та запрошених представників правничих кругів і редакцій правничих журналів інших національностей. Разом з тим має появитися окреме видавництво, можливо як перше число намічаного прав-ничого органу, присвячене пятиліттю істну-вання СУА. В ньому будуть поміщені статті на актуальні теми і наукові реферати.

Порішено в найближчому часі уладити конференцію Виділу СУА. із представниками української преси для намічення спільної лінії у виступах преси в справах, що дотикають праці української адвокатури й бо-ротьби за права рідної мови.

Появився другий бюлетень СУА. за жов-тень 1927, в якому багато цікавого матеріялу. Ціна 1 зол.

Дальші сходини делегатур СУА намічено на день 4. XII. в Перемишлі та на день 11. XII. у Львові (делегатури львівські: міська і підміська). — **Д.**

З судової салі.

Лікар, який не признає ніякого суду.

Є ним б. міський лікар у Белзі д-р Ма-рієн Ковальський, який закинув суддям у Белзі й у Львові, а в останнім часі на-віть суддям у Варшаві, сторонничість, ва-рварство, „паскарство" й ін. несотворені речі в своїх друкованих відозвах до ріж-них властей (міністерства) й осіб приват-них, як також у часописі „Вольне Слово"

в Кракові. Слід зазначити, що при тому обіявлося в цих його письмах, писаних в патріотичнім розгові і суддям-українцям у Белзі й у Львові [illegible] у згаданих письмах: „pogromcy polskości". І це, розуміється, не остало без наслідків. Судові власти, не зорієнтувавшись зразу у справі і не знаючи з ким мають до діла, зарядили були в свойому часі доходження проти суддів-українців з Белза: Томчука і Слюка. Колиж опісля виявилась їх повна невинність, слідство застановлено. За все те відповідав д-р Ковальський вже раз перед судом присяжних у Кракові, а перед кількома днями вдруге перед окружним судом у Львові. На цій розправі, яка тревала два дні, д-р К. не явився. Суд засудив його заочним вироком на 1 рік тяжкої вязниці. Понадто д-р Ковальський попав був уже раньше в конфлікт як резервовий поручник польської армії з військовим судом, при чому його тоді теж покарано.

За вбивство в обороні власного життя.

Дня 2. грудня ц. р. відбулася перед окружним карним судом у Львові розправа проти гімназиста Мирона Жирки, який відповідав за вбивство в літі п. р. фризієрського помічника, що напав був на нього зі своїми товаришами, як він вертав вечером з пластової домівки до дому. Жирка в обороні власного життя пробив тоді напасника ножем так сильно, що він згинув до кількох годин. Після переведеної розправи суд засудив обвинуваченого на 6 місяців тяжкої вязниці з тим, що кару завішено йому на 5 літ.

Нові книжки і видання.

КНИЖКИ:

Dr. F. T. Aszkenazy: Chwała Boża (Psałterz Dawidowy), przełożył z hebrejskiego, wstępem i uwagami zaopatrzył... Księga 1. Львів 1927. Накл. автора. Склад у Книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка.

М. Тріль: Чвіркові вежі. Наклад „Сокола-Батька".

С. Гайдучок: Вправи вільноруч ч. 2. ст. 4. Накл. „Сокола-Батька".

ЖУРНАЛИ:

„Життя і знання", ч. 3. Зміст: Чайковський: До чого вживають електричної сили? (18 ілюстрацій); Садовський: Шляхи розвитку народнього господарства; Творидло: Шовківництво в світі і у нас (іл. 3); Крипякевич: З давного побуту (з образом Холодного і 5 ілюстраціями); Голубець: Пожежа Львова в 1527 році (3 іл.); Полянський: Жінка старої камяної доби (1 табл. і 6 іл.); Брик: Л. Глібів (з портретом); Мельник: На Камчатку, Спомини (1 карта і 13 іл.); Народжений: Бурсак. Роман (1 деревортит). Крім цього богата всячина і ріжнородний матеріял оголошень. Передплата на цей місячник (32 стор. вел. чвірки) виносить на рік 18 зол., на 6 місяців 9 зол., на 3 місяці 5 зол. Поодиноке число 1·80 зол. Оказові числа висилає Адміністрація тільки за надісланням 2 зол. Видає: Товариство „Просвіта", Львів, Ринок 10/II.

Нова Хата, журнал для плекання домашньої культури. Рік III. Ч. 12 за грудень. Зміст: Марія Фуртак: „Перший вінок" — перший жіночий альманах. — Діточі садки. — Арнольд Беннет: Купіль дитини. — З приводу зїзду „Трудів". — Народне мистецтво. — Ріжні вісти. — Скісна лінія. — Лист з Відня. — Інтересна жінка. — „Зайдіть до нас на чай!" — М. Ф.: Святочні гостинці. — Жінки — жінкам! — Від Видавництва. — Приписи.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру від дир. П. Карабіневича:

Тернопіль:

3.XII. Циганка Аза

4.XII. Гейша (премієра), перший раз на українській сцені в Галичині. 993 6-?

Позів Пірвагеччина! Дня 8. грудня ц. р. о 9. годині з рана відправиться в парохіяльній церкві Богослуження з Панахидою за померших членів філії а відтак о 11. годині перед полуднем відбудуться Звичайні Загальні Збори філії. Громадяни, явіться численно! — *Виділ.*

Отсим складаю подяку Хв. Ком. Допом. політичним Вязн. за сов[і]сну опіку в часі мого побуту в тюрмі. *Ярослав Барановський.*

Дякую рівнож Хв. Союз. Укр. Адв. за правну опіку, а зокрема ВП. Д-ру Глушкевичеві за оборону. *Ярослав Барановський.* 1—1

З Львівської Філії Т-ва Охорони Воєнних Могил. Надзвичайні загальні збори філії Т-ва Охорони Воєнних Могил у Львові відбудуться в неділю 11. ц. м. в 6. год. вечером в домівці „Зорі" при вул. Вірменській 25. На дневному порядку справа вибору нового працездатного виділу і реферат про завдання Філії у Львові й у львівському повіті на найближчу мету. Просимо всіх членів нашої Філії, а також делеґатів усіх українських установ і товариств у Львові й повіті прибути на збори нашої Філії. — *Савойка Гладій.*

Свято „Просвіти" в Ходорові. Дня 8-го грудня ц. р. відбудеться в Ходорові Свято „Просвіти". В 9-ій год. буде торжественна Служба Божа з проповідію, а після того святочна Академія в „Народньому Домі". Реферат про „Просвіту" виголосить голова Тов-а „Просвіта" М. Галущинський. До участи в торжественній Службі Божій і в Академії запрошується всіх Всч. ОО. парохів, читальняні виділи і членів читалень, а далі все громадянство ходорівської землі. День цей буде великим святом культури і єдности! — *Виділ філії Тов-а „Просвіта" в Ходорові.*

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ посади до товариства з англійською мовою найрадше для дівчат від 12-ти літ. Зголошення під „Англійка". 1019 2-2

Свій до свого!

Нововідкрита тапіцерська робітня, солідно виконує **ковдри, матераци і всілякі тапіцерські роботи по найдешевших цінах.**

Лежанський Андрій

вул. Личаківська ч. 7., в брамі. 2-2

ПРИЙМУ 2—3 студентки (студентів) з харчем на мешкання. Ціна приступна, вул. Вроновських ч. 10 I поверх двері 7. 1045 1—1

ХТО знавби, що сталося з Петром Піховичем, який в послідне в маю 1919 р. подав про себе вісти з „Państwowego Szpitala" на [illegible], — зволить ласкаво донести його дочці, Катерині Піхович, Львів Личаківська 5. Краєві і закордонні часописи проситься о передрук. 1046 1—1

ПОТРЕБУЮ інтеліґентної, чесної і працьовитої женщини до ведення домового господарства і виховання 8 літнього хлопця. Писати з поданням услів'я: Кузів, вул. Кентшинського 4. 1036 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Конкурс

на посаду референта продажі штучних навозів, насінь і рільничих машин при Центросоюзі у Львові, вул. Зіморовича 20.

Вимагані вищі торговельні студії і практика в торговельних підприємствах повищих бранж передовсім у кооперативних Централях краєвих або повітових. До подання треба долучити відписи свідоцтв і подати вимоги що до платні.

Зголошення до 9. грудня 1927 р письменно до Дирекції Центросоюза. 1031 2-2

ПОКІЙ умебльований з фортепяном віддасть в наєм. Львів, вул. Голомба ч. 11 а. I. пов. 1029 3-3

НАЙСТАРШИЙ в краю звісний склад Годинників і Біжутерії Ю. Домбровський насл. **Ю. Домбровський — П. Розважевський** поручає свій богатий вибір по конкуренційних цінах. Львів, Академічна 2. (Готель Жоржа). Догідні умови. Власні робітні. 110 17-?

ГОДИННИК Ваш буде найліпше направлений в найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха**, Львів, пл. Марійська 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 6) 41—?

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів Ринок ч. 10.